

PODATKI I OPŁATY LOKALNE

Teoria i praktyka

Bogumił Pahl

PRAWO W PRAKTYCE

PODATKI I OPŁATY LOKALNE

Teoria i praktyka

Bogumił Pahl

PRAWO W PRAKTYCE

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 1 lutego 2017 r.

Recenzent

Prof. dr hab. Leonard Etel

Wydawca

Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący

Kinga Zając

Opracowanie redakcyjne i łamanie

Violet Design Wioletta Kowalska

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by

Wolters Kluwer Polska SA, 2017

ISBN: 978-83-8107-294-6

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Klaudii

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	13
Od autora	17

Rozdział I

Pojęcie, istota i funkcje podatków i opłat lokalnych	19
1. Pojęcie podatków i opłat lokalnych	19
2. Rys historyczny podatków i opłat lokalnych po 1945 r.	23
3. Granice władztwa gminy w zakresie podatków i opłat lokalnych	43
4. Funkcje podatków i opłat lokalnych	50
5. Podatki i opłaty lokalne jako element systemu podatkowego	54
6. Charakter prawny podatków lokalnych	57
7. Czy opłaty lokalne to opłaty?	63

Rozdział II

Podatek od nieruchomości	68
1. Podmiot podatku	68
1.1. Właściciele nieruchomości lub obiektów budowlanych ...	68
1.2. Użytkownik wieczysty gruntu	73
1.3. Posiadacz samoistny	75
1.4. Posiadacze zależni nieruchomości lub obiektów budowlanych stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego	78
1.5. Współwłaściciele	80
2. Przedmiot opodatkowania	85
2.1. Grunty	85

2.2. Budynki lub ich części	90
2.3. Budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	93
3. Podstawa opodatkowania	106
3.1. Podstawa opodatkowania dla gruntów	106
3.2. Podstawa opodatkowania dla budynków lub ich części	108
3.3. Podstawa opodatkowania dla budowli lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej	111
4. Stawki podatku	116
4.1. Uprawnienie gminy do kształtowania wysokości stawek podatku od nieruchomości	116
4.2. Stawki dla gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej	119
4.3. Obniżenie stawek podatku od nieruchomości ze względów technicznych	124
4.4. Stawki podatku dla budynków mieszkalnych	126
4.5. Stawki podatku dla budynków lub ich części związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych	128
4.6. Stawki podatku dla budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	130
4.7. Stawki podatku dla gruntów i budynków pozostałych	132
4.8. Stawka podatku dla gruntów niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji	132
4.9. Stawka podatku dla gruntów pod wodami	134
4.10. Stawka podatku dla budowli lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej	136
5. Moment powstania i wygaśnięcia obowiązku podatkowego w podatku od nieruchomości	137
6. Tryb i warunki płatności podatku przez osoby fizyczne	140
7. Tryb i warunki płatności podatku przez osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej	144

8. Zwolnienia od podatku	146
8.1. Ogólna charakterystyka zwolnień od podatku	146
8.2. Analiza wybranych zwolnień od podatku od nieruchomości wynikających z ustawy podatkowej	152
8.2.1. Zwolnienie infrastruktury kolejowej	152
8.2.2. Zwolnienie od podatku budynków gospodarczych	162
8.2.3. Zwolnienie gruntów i budynków będących w posiadaniu stowarzyszeń	169
8.2.4. Zwolnienie gruntów i budynków wpisanych indywidualnie do rejestru zabytków	170
8.2.5. Zwolnienie gruntów pod wodami stanowiącymi własność Skarbu Państwa	173
8.2.6. Zwolnienie grup producentów rolnych	175
8.2.7. Zwolnienie gruntów i budynków stanowiących własność gminy	180
8.2.8. Zwolnienie nieruchomości zajętych na działalność oświatową	182
8.3. Analiza wybranych zwolnień od podatku wynikających z odrębnych ustaw	183
8.3.1. Zwolnienia uregulowane w tzw. ustawach kościelnych	183
8.3.2. Zwolnienie od podatku związane z realizacją inwestycji w zakresie dróg publicznych	186
9. Wyłączenia od podatku	187
9.1. Ogólna charakterystyka wyłączeń podatkowych	187
9.2. Analiza wybranych wyłączeń od podatku	189
9.2.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	189
9.2.2. Nieruchomości lub ich części zajęte na potrzeby organów jednostek samorządu terytorialnego	190
9.2.3. Grunty zajęte pod pasy drogowe dróg publicznych w rozumieniu przepisów o drogach publicznych oraz zlokalizowane w nich budowle	192

Rozdział III

Podatek rolny	195
1. Podmiot podatku	195
1.1. Ogólna charakterystyka podatnika podatku rolnego ...	195
1.2. Dzierżawcy gruntów gospodarstwa rolnego	197
1.3. Prowadzenie gospodarstwa rolnego przez jednego ze współwłaścicieli a obowiązek podatkowy	201
2. Przedmiot podatku	203
3. Podstawa opodatkowania	206
4. Stawki podatku	210
5. Powstanie i wygaśnięcie obowiązku podatkowego	211
6. Tryb i warunki płatności podatku przez osoby fizyczne ...	212
7. Tryb i warunki płatności podatku przez osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej	216
8. Zwolnienia w podatku rolnym	217
8.1. Ogólna charakterystyka zwolnień w podatku rolnym	217
8.2. Analiza wybranych zwolnień od podatku	220
8.2.1. Zwolnienie użytków rolnych klasy V, VI i VIz oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych ustanowionych na użytkach rolnych	220
8.2.2. Zwolnienie gruntów nabytych na utworzenie nowego lub powiększenie już istniejącego gospodarstwa rolnego	221
8.2.3. Zwolnienie od podatku uczelni	224
9. Ulgi w podatku rolnym	225
9.1. Ogólna charakterystyka ulg w podatku rolnym	225
9.2. Analiza wybranych ulg w podatku rolnym	228
9.2.1. Ulga inwestycyjna	228
9.2.2. Ulga z tytułu wystąpienia klęski żywiołowej	234
10. Wyłączenia od podatku	235

Rozdział IV

Podatek leśny	237
1. Podmiot podatku	237
2. Przedmiot podatku	238

3. Podstawa opodatkowania	242
4. Stawki podatku	243
5. Powstanie i wygaśnięcie obowiązku podatkowego	243
6. Tryb i warunki płatności podatku przez osoby fizyczne	244
7. Tryb i warunki płatności podatku przez osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej	246
8. Zwolnienia od podatku	248
8.1. Ogólna charakterystyka zwolnień od podatku leśnego	248
8.2. Analiza wybranych zwolnień od podatku	249
8.2.1. Zwolnienie lasów z wiekiem drzewostanu do 40 lat	249
8.2.2. Zwolnienie lasów wpisanych do rejestru zabytków	250
8.2.3. Zwolnienie użytków ekologicznych	251

Rozdział V

Podatek od środków transportowych	252
1. Podmiot podatku	252
2. Przedmiot podatku	255
3. Podstawa opodatkowania	260
4. Stawki podatku	260
5. Powstanie i wygaśnięcie obowiązku podatkowego	262
6. Właściwość miejscowa organu podatkowego	268
7. Tryb i warunki płatności podatku	270
8. Zwolnienia od podatku	272
8.1. Ogólna charakterystyka zwolnień od podatku	272
8.2. Analiza wybranych zwolnień od podatku	274
8.2.1. Zwolnienie od podatku pojazdów specjalnych	274
8.2.2. Zwolnienie pojazdów używanych do celów specjalnych	276
8.2.3. Zwolnienie pojazdów zabytkowych	277
9. Zwrot podatku w transporcie kombinowanym	277

Rozdział VI

Opłaty lokalne	280
1. Opłata targowa	280
2. Opłata miejscowa i opłata uzdrowiskowa	286
3. Opłata od posiadania psów	291
4. Opłata reklamowa	293
Wnioski	299
Bibliografia	305

WYKAZ SKRÓTÓW

Akty prawne

- k.c. – Kodeks cywilny z 23.04.1964 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 380 ze zm.)
- k.k.s. – Kodeks karny skarbowy z 10.09.1999 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 2137 ze zm.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
- o.p.1997 – Ordynacja podatkowa z 29.08.1997 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 201 ze zm.)
- p.bud.1994 – Prawo budowlane z 7.07.1994 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 290 ze zm.)
- p.g.k. – Prawo geodezyjne i kartograficzne z 17.05.1989 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1629 ze zm.)
- p.r.d.1997 – Prawo o ruchu drogowym z 20.06.1997 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 128)
- p.w.2001 – Prawo wodne z 18.07.2001 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 469 ze zm.)
- r.e.g.b.2001 – rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa w sprawie ewidencji gruntów i budynków z 29.03.2001 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1034 ze zm.)
- u.d.j.s.t. – ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z 13.11.2013 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 198 ze zm.)
- u.d.pub. – ustawa o drogach publicznych z 21.03.1985 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1440 ze zm.)
- u.dz.l. – ustawa o działalności leczniczej z 15.04.2011 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1638 ze zm.)
- u.g.n. – ustawa o gospodarce nieruchomościami z 21.08.1997 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 2147 ze zm.)

- u.g.p.r.z. – ustawa o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw z 15.09.2000 r. (Dz.U. Nr 88, poz. 983 ze zm.)
- u.i.z.e.w. – ustawa o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych z 20.05.2016 r. (Dz.U. poz. 961)
- u.nas.2012 – ustawa o nasiennictwie z 9.11.2012 r. (Dz.U. poz. 1512 ze zm.)
- u.PAN – ustawa o Polskiej Akademii Nauk z 30.04.2010 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 572 ze zm.)
- u.p.d.o.f. – ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych z 26.07.1991 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 2032 ze zm.)
- u.p.d.o.p. – ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych z 15.02.1992 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1888 ze zm.)
- u.p.l. – ustawa o podatku leśnym z 30.10.2002 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 374 ze zm.)
- u.p.o.l.1991 – ustawa o podatkach i opłatach lokalnych z 12.01.1991 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 716 ze zm.)
- u.p.r. – ustawa o podatku rolnym z 15.11.1984 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 617 ze zm.)
- u.p.s.d.p.p. – ustawa o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej z 30.04.2004 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1808)
- u.p.z.p. – ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 27.03.2003 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 778 ze zm.)
- u.r.ś. – ustawa o rybactwie śródlądowym z 18.04.1985 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 652 ze zm.)
- u.r.z.s.z. – ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z 27.08.1997 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 2046 ze zm.)
- u.s.d.g. – ustawa o swobodzie działalności gospodarczej z 2.07.2004 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1829 ze zm.)
- u.s.g. – ustawa o samorządzie gminnym z 8.03.1990 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.)
- u.s.o. – ustawa o systemie oświaty z 7.09.1991 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.)
- u.s.p.k.k. – ustawa o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej z 17.05.1989 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 1169 ze zm.)
- u.s.z.p.r.d. – ustawa o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych z 10.04.2003 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 2031 ze zm.)

- u.t.k.2003 – ustawa o transporcie kolejowym z 28.03.2003 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1727 ze zm.)
- u.u.s.r. – ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników z 20.12.1990 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 277 ze zm.)
- u.w.l. – ustawa o własności lokali z 24.06.1994 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1892)
- z.u.s.s.e.2003 – ustawa o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw z 2.10.2003 r. (Dz.U. poz. 1840 ze zm.)

Czasopisma

- Dz.U. – Dziennik Ustaw
- FK – Finanse Komunalne
- M.P. – Monitor Polski
- OTK – Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
- OTK-A – Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, Seria A
- POP – Przegląd Orzecznictwa Podatkowego
- PP – Przegląd Podatkowy
- PPLiFS – Przegląd Podatków Lokalnych i Finansów Samorządowych
- ST – Samorząd Terytorialny

Inne

- CBOSA – Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych
- KRUS – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
- NSA – Naczelny Sąd Administracyjny
- SN – Sąd Najwyższy
- TK – Trybunał Konstytucyjny
- WSA – wojewódzki sąd administracyjny

OD AUTORA

Niniejsza publikacja jest skierowana do szerokiego grona odbiorców, w szczególności: studentów, pracowników gminnych organów podatkowych, a także wszystkich innych osób, które chciałyby poznać konstrukcje podatków i opłat lokalnych oraz najważniejsze problemy powstające na etapie ich stosowania. W pracy podjęto rozważania zarówno o charakterze teoretyczno-historycznym, jak i praktycznym. Część teoretyczno-historyczna, stanowiąca swoistego rodzaju wprowadzenie do podatków i opłat lokalnych, zawarta została w rozdziale pierwszym. Przedstawia on pojęcie, istotę oraz funkcje podatków i opłat lokalnych, ich miejsce w systemie podatkowym oraz ewolucję tych świadczeń po 1945 r. Umożliwi to Czytelnikowi lepsze zrozumienie aktualnych problemów pojawiających się na etapie realizacji tej kategorii świadczeń publicznych.

Kolejne rozdziały pracy poświęcone są konstrukcjom poszczególnych podatków i opłat lokalnych realizowanych przez gminne organy podatkowe w strukturze uwzględniającej zmienne cechy podatku, tj. podmiot, przedmiot, podstawa opodatkowania, stawki podatku, tryb i warunki płatności, zwolnienia, ulgi i wyłączenia podatkowe. Książka nie jest jednak typowym podręcznikiem. Poza omówieniem elementów konstrukcyjnych podatków i opłat lokalnych przedstawiono w niej najważniejsze problemy związane z realizacją tej grupy danin publicznych. Uwzględniono przy tym najnowsze zmiany w podatkach i opłatach lokalnych wprowadzone z początkiem 2016 r. i 2017 r. Poznając poszczególne konstrukcje podatkowe i dylematy powstające na etapie ich realizacji, Czytelnik znajdzie najnowsze orzecznictwo sądów administracyjnych, dorobek doktryny prawa podatkowego oraz stanowiska

Ministerstwa Finansów. Ze względu na przyjętą koncepcję opracowania nie było w nim miejsca na zaprezentowanie szerszych wywodów dotyczących niektórych, szczególnie skomplikowanych zagadnień. Jednak dzięki odesłaniom do literatury przedmiotu każdy zainteresowany znajdzie rozwiązanie większości nurtujących Go problemów.

Inspiracją do napisania niniejszej książki była chęć stworzenia opracowania, z którego mogliby korzystać studenci takich kierunków, jak prawo, administracja czy ekonomia oraz pracownicy gmin i innych podmiotów stosujących przepisy normujące podatki i opłaty lokalne. W ostatnich latach w szkolnictwie wyższym, co wydaje się podyktowane potrzebami rynku pracy, kładzie się coraz większy nacisk na praktyczne przygotowanie absolwentów do przyszłej pracy. Niniejsza publikacja pozwoli studentom poznać nie tylko samą konstrukcję poszczególnych podatków i opłat, ale również problemy powstające na etapie ich realizacji, pracownikom gmin oraz innych podmiotów zaś rozwiązywać problemy, z którymi spotykają się w swojej codziennej pracy.

Książka uwzględnia stan prawny na 1.02.2017 r.

Bogumił Pahl

Rozdział I

POJĘCIE, ISTOTA I FUNKCJE PODATKÓW I OPŁAT LOKALNYCH

1. Pojęcie podatków i opłat lokalnych

Przepisy prawa pozytywnego nie zawierają definicji terminu „podatki i opłaty lokalne”¹. Pojęcie to nie jest jednak obce prawu polskiemu. Ustawodawca posługuje się nim kilkakrotnie w aktach prawnych różnej rangi.

 Na szczególną uwagę zasługuje art. 168 Konstytucji RP, który stanowi, że jednostki samorządu terytorialnego mają prawo ustalania wysokości podatków i opłat lokalnych w zakresie określonym w ustawie. Przepis ten jest wyrazem zasady samodzielności finansowej jednostek samorządu terytorialnego i wypełnia zobowiązania, jakie przyjęła na siebie Polska, ratyfikując Europejską Kartę Samorządu Lokalnego².

Regulacje Konstytucji RP, poza generalnym wskazaniem uprawnień jednostek samorządu terytorialnego do ustalania wysokości podatków i opłat lokalnych, nie wymieniają świadczeń, które należy zaliczyć do tej kategorii. W ustawie zasadniczej można znaleźć tylko ogólne stwierdzenie, zgodnie z którym jednostkom samorządu

---

¹ M. Popławski, *Pojęcie podatków lokalnych*, PPLiFS 2003, nr 7–8, s. 5 i n.

² L. Etel, *Uchwały podatkowe samorządu terytorialnego*, Białystok 2004, s. 42.

terytorialnego zapewnia się udział w dochodach publicznych odpowiednio do przypadających im zadań. Prawodawca jednocześnie dokonuje podziału tych dochodów na: dochody własne, subwencje ogólne oraz dotacje celowe z budżetu państwa (art. 167 ust. 1 i 2 Konstytucji RP). Źródła dochodów jednostek samorządu terytorialnego określa ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Analiza przepisów tej ustawy pozwala stwierdzić, że spośród trzech kategorii jednostek samorządu terytorialnego najbardziej „rozbudowany” system dochodów o charakterze podatkowym (także w zakresie opłat) posiada gmina. Dochodem własnym gminy są wpływy z podatków: od nieruchomości, rolnego, leśnego, od środków transportowych, dochodowego od osób fizycznych opłacanego w formie karty podatkowej, od spadków i darowizn oraz od czynności cywilnoprawnych. Gmina została wyposażona również we wpływy z opłat: skarbowej, targowej, miejscowej, uzdrowskiej, od posiadania psów, reklamowej, eksploatacyjnej w określonej w prawie geologicznym i górniczym części oraz innych stanowiących dochody gminy uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów. W przypadku powiatów ustawodawca wspomina jedynie o wpływach z opłat stanowiących ich dochody, uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów. Natomiast w strukturze dochodów województwa ustawodawca nie wymienia wpływów z podatków i opłat.

 W kontekście powyższego należy zwrócić uwagę, że cechą charakterystyczną podatków i opłat lokalnych jest przede wszystkim źródło ich wpływu. Pierwszoplanową rolę odgrywa kwestia uprawnień do otrzymania dochodu z podatku i opłaty. Z tych też powodów w bardzo ogólnym ujęciu podatki i opłaty lokalne to świadczenia, które stanowią dochód jednostek samorządu terytorialnego.

Chodzi tutaj jednak o podatki i opłaty, które w całości stanowią dochód budżetu danej jednostki samorządu terytorialnego. Dlatego też do tej kategorii świadczeń nie może być zaliczony podatek dochodowy od osób fizycznych oraz podatek dochodowy od osób prawnych. Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego zapewnia wprawdzie każdej jednostce podziału terytorialnego kraju udział we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku

dochodowego od osób prawnych, nie są to jednak podatki lokalne, lecz państwowe. Poszczególne jednostki samorządu terytorialnego mają jedynie procentowy udział w tych podatkach i nie mają żadnego realnego wpływu na ich wysokość.

! Zasadniczą cechą podatków i opłat lokalnych, obok charakteru budżetu, do którego wpływają (budżet lokalny), jest prawo do ustalania ich wysokości.

Uprawnienie to, o czym była mowa powyżej, wynika z ustawy zasadniczej. W pełni należy zaaprobować pogląd prezentowany w doktrynie prawa podatkowego, w myśl którego ustalenie wysokości podatków i opłat lokalnych powinno być rozumiane szeroko, co oznacza, że nie może być ograniczone jedynie do ustalania stawek tych świadczeń. Na rzeczywistą wysokość świadczenia wpływ ma bowiem ukształtowanie również innych jego elementów, takich jak: podstawa opodatkowania, ulgi oraz zwolnienia podatkowe. W tym znaczeniu wpływ jednostek samorządu terytorialnego na wysokość podatków i opłat powinien być rozumiany jako możliwość stanowienia przez właściwe organy aktów prawa miejscowego, które regulują wszystkie elementy konstrukcyjne podatku, w zakresie których takie kompetencje daje ustawa. Szczęólnego podkreślenia wymaga fakt, że kształtowanie wysokości tych danin może odbywać się nie tylko na etapie stanowienia, ale także stosowania prawa w drodze indywidualnych ulg uznaniowych przewidzianych przepisami ordynacji podatkowej³.

! Z całą pewnością do podatków i opłat lokalnych można zaliczyć świadczenia uregulowane w dedykowanej im ustawie, tj. podatek od nieruchomości, podatek od środków transportowych oraz opłaty: targową, miejscową, uzdrowską, od posiadania psów i opłatę reklamową.

Nie można jednak ograniczać podatków i opłat lokalnych tylko do danin uregulowanych w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych. Nazwa ustawy nie może decydować o „lokalności” danego podatku

³ L. Etel, *Uchwały...*, s. 41 i n.

Bogumił Pahl – doktor habilitowany nauk prawnych; pracownik Katedry Prawa Finansowego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie; doradca instytucji samorządowych, członek Stowarzyszenia Centrum Informacji i Organizacji Badań Finansów Publicznych i Prawa Podatkowego Krajów Europy Środkowej i Wschodniej, członek Zespołu Ekspertckiego ds. Lokalnego Prawa Podatkowego; specjalizuje się w zakresie prawa podatkowego, a w szczególności w problematyce podatków i opłat samorządowych; autor licznych publikacji z zakresu prawa podatkowego, w tym: monografii, glos, artykułów, opinii.

W publikacji przedstawiono najważniejsze problemy powstające na etapie realizacji podatków i opłat lokalnych, uwzględniając najnowsze zmiany w przepisach regulujących tę kategorię danin publicznych, orzecznictwo sądów administracyjnych oraz dorobek doktryny prawa podatkowego.

W opracowaniu omówiono największą od trzynastu lat nowelizację ustaw o podatkach i opłatach lokalnych, podatku rolnym oraz podatku leśnym, wprowadzoną na mocy ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw, istotnie modyfikującą konstrukcje poszczególnych podatków i opłat lokalnych. Ponadto przeanalizowano zmiany, które weszły w życie od 1.01.2017 r. w związku z uchwaleniem ustaw: o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, i o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz niektórych innych ustaw, zmieniającej zakres zwolnienia od podatku od nieruchomości infrastruktury kolejowej.

Książka przeznaczona jest dla doradców podatkowych, adwokatów, radców prawnych, sędziów, prokuratorów, a także pracowników administracji rządowej i samorządowej. Będzie cennym źródłem wiedzy dla ekonomistów i księgowych. Zainteresuje również przedstawicieli nauki i studentów prawa, ekonomii i rachunkowości.

„W konkluzji należy stwierdzić, że recenzowana książka jest wartościową analizą problematyki podatków i opłat lokalnych. Jej publikacja przyczyni się do pogłębienia wiedzy z tego zakresu nie tylko wśród praktyków, lecz także wszystkich osób zajmujących się prawem podatkowym”.

Prof. dr hab. Leonard Etel

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01
ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL
WWW.PROFINFO.PL

ISBN 978-83-8107-294-6

CENA 69 Zł (W TYM 5% VAT)